

**Plateauplanning maatregelen advies 'Van rijles naar rijonderwijs'**

# Inhoud

|                                                                                                                 |    |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| Inleiding en verantwoording plateauplanning .....                                                               | 4  |
| Plateau 0: Reeds in gang gezette maatregelen .....                                                              | 6  |
| 0.1 Roze Pasje Ander Jasje (Proeftuinen) .....                                                                  | 6  |
| 0.2 Collegiale toets: pilot .....                                                                               | 6  |
| 0.3 Consequenties slagingspercentages praktijkexamen: opstellen plan van aanpak.....                            | 7  |
| 0.4 Keuring dubbele bediening lesauto's: uitvoeringstoets door RDW.....                                         | 7  |
| 0.5 Verbeteringen bij IBKI: bevoegdheidschecker & reglement .....                                               | 7  |
| 0.6 Verbeteringen bij IBKI: melding door politie of ILT.....                                                    | 8  |
| Plateau 1: Ontwerpfase .....                                                                                    | 9  |
| 1.1 Instellen projectteam bij IenW .....                                                                        | 9  |
| 1.2 Leerplan rijbewijs B: opstellen leerplan .....                                                              | 9  |
| 1.3 Leerlingvolgsysteem (LVS) en leerportfolio: ontwerpen .....                                                 | 10 |
| 1.4 Collegiale toetsing: vervolgpilot.....                                                                      | 10 |
| 1.5 Nieuwe exameneisen: opdracht aan CBR .....                                                                  | 11 |
| 1.6 Consequenties rij scholen slagingspercentages praktijkexamen: uitvoeringstoets door CBR                     | 12 |
| 1.7 Verstevenigen inschrijfovereenkomst: opstellen plan van aanpak.....                                         | 12 |
| 1.8 Keuring dubbele bediening lesauto's: opstellen plan van aanpak implementatie.....                           | 12 |
| 1.9 Leerplan rijinstructeur en eisen aan docenten instructeursopleidingen: instellen werkgroep                  | 13 |
| 1.10 Sanctioneren praktische bijscholing.....                                                                   | 13 |
| 1.11 Instellen ambtshalve onderzoek vakbekwaamheid .....                                                        | 14 |
| 1.12 Ontwikkelen rijinstructeursregister .....                                                                  | 14 |
| 1.13 Nadere verkenning zbo vorming.....                                                                         | 15 |
| Plateau 2: Voorbereiden invoering.....                                                                          | 16 |
| 2.1 Leerplan rijbewijs B: pilot en vaststellen .....                                                            | 16 |
| 2.2 Leerlingvolgsysteem (LVS) en leerportfolio: voorbereidingen invoering.....                                  | 16 |
| 2.3 Verkeerseducatie bestuurders in het bezit van een rijbewijs .....                                           | 17 |
| 2.4 Nieuwe exameneisen: operationaliseren en vaststellen.....                                                   | 17 |
| 2.5 Consequenties rij scholen slagingspercentages praktijkexamen: invoeren .....                                | 17 |
| 2.6 Verstevenigen inschrijfovereenkomst: uitvoeringstoets door CBR .....                                        | 17 |
| 2.7 Keuring dubbele bediening lesauto's: invoering .....                                                        | 18 |
| 2.8 Leerplan rijinstructeur: opstellen leerplan door werkgroep .....                                            | 18 |
| 2.9 Sanctioneren praktische bijscholing: wetgevingstraject .....                                                | 18 |
| 2.10 Instellen ambtshalve onderzoek vakbekwaamheid: wetgevingstraject .....                                     | 18 |
| Plateau 3: Juridische borgen grootste deel advies .....                                                         | 19 |
| 3.1 Leerplan rijbewijs B: inwerkingtreding.....                                                                 | 19 |
| 3.2 Leerlingvolgsysteem en leerportfolio: invoering met verplicht karakter.....                                 | 19 |
| 3.3 Nieuwe exameneisen: inwerkingtreding .....                                                                  | 19 |
| 3.4 Verstevenigen inschrijfovereenkomst: invoeren .....                                                         | 19 |
| 3.5 Leerplan rijinstructeur en eisen docenten instructeursopleidingen: vaststellen en<br>inwerkingtreding ..... | 20 |

|                                                                          |    |
|--------------------------------------------------------------------------|----|
| 3.6 Sanctioneren praktische bijscholing: inwerkingtreding .....          | 20 |
| 3.7 Instellen ambtshalve onderzoek vakbekwaamheid: inwerkingtreding..... | 20 |
| 3.8 Verkeerseducatie bestuurders in het bezit van een rijbewijs.....     | 20 |
| Plateau 4: instellen van een zelfstandig bestuursorgaan .....            | 21 |
| 4.1 Introductie van de CCA.....                                          | 21 |
| 4.2 Instellen rijscholenregister .....                                   | 21 |
| 4.3 Eisen stellen aan de bedrijfsvoering van de rijsschool .....         | 22 |
| 4.4 Sectoromvattende klachtenregeling .....                              | 23 |
| 4.5 Leerplan rijinstructeurs: toezicht door de CCA .....                 | 23 |

## Inleiding en verantwoording plateauplanning

Op 14 april 2021 heeft de heer Roemer zijn advies 'Van rijles naar rijonderwijs' (hierna: 'het advies') aangeboden. Dit advies is een vervolg op het initiatief van de alliantie Samen Sterk die in het najaar van 2019 is opgericht om gezamenlijk verbeteringen te realiseren in de rijsschoolbranche. In het advies staan negentien maatregelen om de kwaliteit van het rijonderwijs, het rijexamen, rijsscholen en rijinstructeurs te verbeteren. De minister van Infrastructuur en Waterstaat (IenW) heeft bij de ontvangst van dat advies aangegeven dat een aantal maatregelen wordt opgepakt en dat verdere besluitvorming over het advies zal worden voorbereid zodat een missionair kabinet hierover kan besluiten.

In september 2021 is een projectgroep bestaande uit ambtenaren van de ministeries van IenW en Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) gestart. Deze projectgroep is gevraagd in kaart te brengen welke samenhangende stappen kunnen worden gezet om de negentien maatregelen uit het advies uit te voeren.

Gekozen is om hiervoor gebruik te maken van de methodiek van een plateauplanning. Dit is een manier om complexe implementaties op te splitsen in beheersbare en haalbare deelprojecten. Besluitvorming over een plateau vindt daarbij plaats nadat het voorgaande plateau is afgerond. In de plateauplanning is voor zover mogelijk in kaart gebracht welke consequenties besluiten hebben voor wet- en regelgeving, kosten, uitvoering en bedrijfsvoering. Deze consequenties zijn in plateau 1 goed in te schatten. Dit is ook noodzakelijk aangezien hierover als eerste besluitvorming plaats moet vinden. De opbouw van de plateauplanning is als volgt:

0. In plateau 0 (april 2021 - heden) zijn enkele maatregelen in gang gezet.
1. Plateau 1 wordt een aantal maatregelen omgezet in voorstellen.
2. In plateau 2 worden voorstellen vastgesteld en wordt hiermee geëxperimenteerd.
3. In plateau 3 worden veel maatregelen wettelijk ingevoerd.
4. In plateau 4 wordt de invoering van het advies afgerond.

### *1. Proces en samenwerking extern partijen*

De heer Roemer heeft bij de totstandkoming van zijn advies gebruik gemaakt van een begeleidingsgroep<sup>1</sup>. Met de begeleidingsgroep heeft op 24 september 2021 een afsluitende bijeenkomst plaatsgevonden. Daarin is gezamenlijk besloten in een andere werkvorm verder te gaan (zie hieronder). Aanvullend zijn de Stichting Bevordering Verkeerseducatie (SBV), de RDW en de ILT betrokken bij het uitwerken van een aantal maatregelen.

Alle partijen zijn ten minste één keer gevraagd schriftelijke input te leveren ten behoeve van de plateauplanning. Vrijwel alle partijen hebben geparticipeerd in twee brede werksessies op 29 oktober en 19 november 2021. Uitzondering hierop zijn de CNV en de FNV: over het advies met betrekking tot arbeidsvoorwaarden is op 9 november 2021 een separate werksessie georganiseerd met CNV, FNV en vertegenwoordigers uit de rijsschoolbranche. Met de partijen voor wie het advies de meeste impact heeft (CBR, IBKI en rijsschoolbranche) zijn maandelijkse voortgangsgesprekken gevoerd en heeft overleg op directieniveau plaatsgevonden. Ook is er veel bilateraal overleg gevoerd.

In de werksessies zijn de negentien maatregelen uit het advies aan de hand van een concept-plateauplanning besproken, waarbij de centrale vraag telkens was welke stappen doorlopen moeten worden om deze maatregelen uit te voeren. Daarbij is onder meer gekeken naar de vraag welke organisatie wat moet doen, wat de mogelijke gevolgen van maatregelen zijn, welke samenhang er tussen verschillende maatregelen is en in welke volgorde ze moeten worden ingevoerd. Hierover zijn in de drie werksessies conclusies getrokken en vastgesteld door alle partijen gezamenlijk. Deze conclusies vormen de basis van de plateauplanning die op

---

<sup>1</sup> LBVI, RST, LBKR, VRB, FAM, VVB, VVN, TeamAlert, CNV, FNV, ANWB, BOVAG, CBR, IBKI, ministeries OCW en IenW.

## 2. Maatregelen die niet in de plateauplanning staan

Vier maatregelen zijn niet in de plateauplanning uitgewerkt:

- Met betrekking tot maatregel 6a ('Werk toe naar een systeem van permanente verkeerseducatie') geldt, zoals in het advies ook wordt geconstateerd, dat verkeerseducatie nu al in de leerdoelen van het primair onderwijs is opgenomen. Voor het voortgezet onderwijs geldt dat deze maatregel nauw samenhangt met de reeds in gang gezette uitvoering van de motie Lacin en Von Martels.<sup>2</sup> Deze motie vraagt aandacht voor verkeersveiligheid in het voortgezet onderwijs. Toegezegd is dat de Kamer in het voorjaar van 2022 nader wordt geïnformeerd over het uitvoeren van deze motie.
- Voor maatregel 10 ('Laat het CBR één examenmoment per leerling toewijzen<sup>3</sup>') is in de werksessie van 19 november 2021 door alle partijen gezamenlijk geconcludeerd dat deze niet uitvoerbaar en niet nodig is. Invoering van deze maatregel leidt ertoe dat processen tussen het CBR en de rijsscholen niet meer op elkaar aansluiten. Het leerlingvolgsysteem biedt daarbij voldoende waarborgen om alle leerdoelen te halen en die te controleren, ook als die niet in het praktijkexamen aan bod (kunnen) komen. Daarmee is er geen noodzaak om deze maatregel in te voeren.
- In het advies wordt voorgesteld dat maatregel 14 ('Stel verzekering bij een garantiefonds verplicht') wordt uitgevoerd door de rijsschoolbranche. In de werksessie van 29 oktober is door de rijsschoolbranche bevestigd dat dit aan hen is. De rijsschoolbranche zelf bepaalt daarbij de planning en het tempo. Bij de introductie van het garantiefonds kan er voor worden gekozen om rijsscholen hier verplicht aan te laten deelnemen. Dit kan door dit als voorwaarde te stellen bij inschrijving in het rijsscholenregister.
- Maatregel 19 ('Start met lokaal en regionaal overleg over samenwerking en arbeidsmarktomstandigheden en richt een commissie voor inkomensverbetering in') is op 9 november in een werksessie besproken met vakbonden en rijsschoolbranche. Daarin is geconcludeerd dat er op dit gebied veel mogelijk is, waarbij sociale partners verantwoordelijk zijn voor het uitvoeren van deze maatregel. De rol van IenW kan daarbij faciliterend zijn. Daarom is deze maatregel niet in de plateauplanning uitgewerkt.

## 3. Vervolgtraject

Deze plateauplanning is opgesteld om besluitvorming over het invoeren van het advies te faciliteren. Specifiek betekent dit dat kan worden besloten over de stappen die in plateau 1 kunnen worden gezet.

De projectgroep heeft prettig en intensief samengewerkt met deze en vele andere partijen bij de totstandkoming van deze plateauplanning. Daarvoor is veel dank verschuldigd. De brede steun die is uitgesproken voor het advies 'Van rijles naar rijonderwijs' en de gezamenlijk getrokken conclusies in de werksessies over hoe dit advies kan worden uitgevoerd bieden vertrouwen in, en een stevige basis voor, een constructieve samenwerking bij het vervolg.

---

<sup>2</sup> [Motie van de leden Lacin en Von Martels over aandacht voor verkeersveiligheid in het voortgezet onderwijs](#), Kamerstuk 35591 nr. 9.

<sup>3</sup> Idee achter deze maatregel is dat het rijsscholen onmogelijk wordt gemaakt om alleen examens aan te vragen op bijvoorbeeld een tijdstip waarop er files staan, zodat rijden op de snelweg niet geëxamineerd en dus niet geleerd hoeft te worden.

## Plateau 0: Reeds in gang gezette maatregelen

| 2021 |    |    | 2022 |    |    |    | 2023 |    |    |    | 2024 |    |    |    | 2025 |    |    |    |
|------|----|----|------|----|----|----|------|----|----|----|------|----|----|----|------|----|----|----|
| Q2   | Q3 | Q4 | Q1   | Q2 | Q3 | Q4 | Q1   | Q2 | Q3 | Q4 | Q1   | Q2 | Q3 | Q4 | Q1   | Q2 | Q3 | Q4 |
|      |    |    |      |    |    |    |      |    |    |    |      |    |    |    |      |    |    |    |

Conform toezegging aan de Kamer in het commissiedebat CBR van 5 oktober 2021 is, aanvullend op de eerder in gang gezette acties, een aantal maatregelen in gang gezet om misstanden in het stelsel aan te pakken. Het CBR werkt aan een plan om consequenties te verbinden aan slagingspercentages van rijsscholen. Het IBKI werkt aan verbeteringen in de keten zodat meldingen over rijinstructeurs sneller bekend zijn. De RDW werkt aan een uitvoeringstoets met oog op het invoeren op een keuring op dubbele bediening. Het ministerie ten slotte werkt aan een pilot waarin ervaring op wordt gedaan met collegiale toetsing en aan het onderzoek 'Roze Pasje Ander Jasje'.

### 0.1 Roze Pasje Ander Jasje (Proeftuinen)

*Maatregel 3: Bouw de rijopleiding op in fasen of modules.*

*Maatregel 7: Laat het theorie- en praktijkexamen bestaan uit meerdere toetsmomenten.*

Het onderzoek "Roze Pasje Ander Jasje" (afgelopen jaren heette dit project Proeftuinen Beginnende Bestuurders) betreft een pilot waarbij kennis en ervaring wordt opgedaan met modulair examineren en begeleid rijden in combinatie met een feedbackrit drie tot zes maanden na het behalen van het rijexamen. Onderzocht wordt of de rijvaardigheid van de deelnemers tijdens het praktijkexamen en de feedbackrit is toegenomen en of er verschillen bestaan tussen de verschillende varianten (modulair examineren, begeleid rijden of de huidige werkwijze). In dit lopende onderzoek is het mogelijk gemaakt om in één van de proeftuinen onderdelen van het advies 'Van Rijles naar Rijonderwijs' mee te nemen. De opgedane kennis en ervaring van het onderzoek worden benut in de ontwerpfase van het leerplan rijbewijs B en de nieuwe exameneisen.

### 0.2 Collegiale toets: pilot

*Maatregel 5b: Doorbreek de afhankelijkheidsrelatie.*

In het advies staat als toelichting op deze maatregel dat met een collegiale toets de afhankelijkheid van de leerling in de één-op-één relatie wordt doorbroken. De uitkomst van de collegiale toets wordt vastgelegd in het leerlingvolgsysteem. De momenten waarop een collegiale toets uitgevoerd moet worden (bijvoorbeeld na welke module) worden vastgelegd in het nationale leerplan rijbewijs B. Het ministerie heeft reeds de opdracht gegeven een pilot collegiaal advies uit te voeren waaraan kandidaten deelnemen op vrijwillige basis.

De opdracht wordt uitgevoerd door Royal HaskoningDHV in samenwerking met het CBR en de rijsschoolbranche. Daarbij zijn de doelen van het experiment, de onderzoeksmethode, meetbare indicatoren en manier van rapporteren vastgesteld. Er is voor gekozen om het collegiaal advies richting het einde van de opleiding (ongeveer 90%) af te nemen. Daarmee kan direct een oordeel worden gegeven of een leerling gereed is om examen te doen. Eind maart vinden de eerste collegiaal advies-toetsen plaats. Deze toetsen geven een eerste beeld van de ervaringen met de werkwijze en scoreformulieren en uitkomsten van de beoordeling. Op basis daarvan worden de deelnemende rijinstructeurs vervolgens begin april getraind waarna de pilot volop zal draaien.

*Stappen:*

1. IenW: Evalueren resultaten en bevindingen van de pilot met Royal HaskoningDHV, CBR en rijsschoolbranche in de zomer van 2022.
2. De uitkomst van de pilot collegiaal advies vormt input voor het leerplan rijbewijs B dat in plateau 1 wordt ontwikkeld.

### 0.3 Consequenties slagingspercentages praktijkexamen: prestatieladder rij scholen

*Maatregel 11: Stel eisen aan de bedrijfsvoering van de rij scholen.*

Naar aanleiding van het commissiedebat CBR op 5 oktober 2021 is gevraagd wat op korte termijn binnen de wettelijke kaders kan worden gegaan om een aantal kwaliteitsproblemen in de rij schoolbranche aan te pakken. In de werksessie op 29 oktober 2021 is geconcludeerd dat het introduceren van een drempelwaarde voor slagingspercentages praktijkexamens van rij scholen hiertoe een manier kan zijn. Benadrukt werd daarbij dat zorgvuldigheid en transparantie bij de uitwerking hiervan van belang zijn.

Het CBR vermeldt de slagingspercentages voor de praktijkexamens van de ingeschreven rij scholen op zijn website. Het gaat hierbij om de slagingspercentages in de afgelopen vier kwartalen. Deze gegevens worden elk kwartaal vernieuwd. Dit vloeit voort uit de wettelijke taak "het in stand houden en beheren van een systeem waarin rij scholen kunnen worden ingeschreven, franchiserelaties tussen rij scholen en overdrachten van rij scholen kunnen worden geregistreerd en waarmee rij scholen examens bij het CBR kunnen reserveren". Deze taak is per 1 januari 2015 in de Wegenverkeerswet 1994 gekomen en in de toelichting daarbij is het vermelden van slagingspercentages als een van de uitvoerende activiteiten van deze taak genoemd.

Het CBR is op 14 december door IenW formeel verzochte plan uit te werken om rij scholen met lage slagingspercentages te kunnen sanctioneren en rij scholen met hoge slagingspercentages voordelen te bieden. Het concept van dit plan wordt is in mei 2022 door het CBR besproken met de rij schoolbranche. Na formele vaststelling wordt dit plan naar IenW gestuurd. Daarna kan worden besloten over de termijn waarop dit voorstel kan worden ingevoerd. Factoren daarbij zijn onder meer het doen van een uitvoeringstoets, het aanpassingen in ICT en het opleiden en aannemen van personeel.

### 0.4 Keuring dubbele bediening lesauto's: uitvoeringstoets door RDW

*Maatregel 12: Voer een verplichte keuring van dubbele bediening in en regel toezicht op de inbouw van het systeem.*

Eén van de reeds in gang gezette maatregelen uit het advies 'van rijles naar rijonderwijs' is het uitvoeren van een verkenning naar een keuring van de dubbele bediening in lesauto's door de RDW. De RDW is gevraagd hier een uitvoeringstoets op te doen.

Voorzien was dat deze uitvoeringstoets in maart 2022 kon worden opgeleverd. Inmiddels is gebleken dat deze termijn niet haalbaar is. Reden hiervoor is dat, met het oog op de toekomst, het opstellen van technische eisen door de RDW niet langer beperkt kan zijn tot enkel mechanische eisen. De opkomst van hybride en elektrische lesauto's betekent dat bij het stellen van eisen ook rekening gehouden dient te worden met software in auto's. Tevens is vanuit de RDW aangegeven dat het stellen van eisen aan dubbele bediening met zich meebrengt dat dit logischerwijs niet beperkt is tot lesauto's in de categorie rijbewijs B.

*Stappen:*

1. IenW: opdracht aan RDW voor het doen van een uitvoeringstoets; de brief hiervoor is op 19 november 2021 verzonden aan de RDW.
2. RDW: oplevering uitvoeringstoets einde Q3 2022.
3. IenW/RDW: aan de hand van de resultaten van deze uitvoeringstoets worden in het derde kwartaal van 2022 vervolgacties bepaald.

### 0.5 Verbeteringen bij IBKI: bevoegdheidschecker & reglement

*Maatregel 16: Introduceer een leerplan voor instructeursopleidingen, inclusief stage- en bijscholingsvereisten.*

Exameninstituut IBKI heeft enkele praktische maatregelen getroffen om de vindbaarheid van de zogenaamde bevoegdheidschecker op haar eigen website te vergroten, in afstemming met het CBR. Deze actie is afgerond. Daarnaast heeft IBKI in het voorjaar 2021 het reglement voor de theoretische bijscholingen vernieuwd waardoor het toezicht hierop beter vorm krijgt. Ook deze actie is afgerond.

IBKI heeft een beleidsregel voor de toepassing van artikel 7 van de Regeling rijonderricht motorrijtuigen 2009 in voorbereiding waarmee het toezicht op de theoretische bijscholing wordt verbeterd. Naar verwachting is de beleidsregel gereed in Q2 2022 en wordt deze geëffectueerd begin Q3 2022. IBKI maakt voor het steekproefsgewijze toezicht in beginsel gebruik van haar bestaande pool van functionarissen. Naar verwachting leidt dit op de korte termijn niet tot verhoging van de examentarieven. Op grond van de resultaten van de gehouden steekproeven in 2022 neemt IBKI een besluit over de intensiteit van de steekproeven in 2023.

## 0.6 Verbeteringen bij IBKI: melding door politie of ILT

*Maatregel 18: Geef IBKI en de CCA bevoegdheden om op te kunnen treden tegen slecht functionerende rijinstructeurs.*

Het intrekken van een certificaat in de zin van de Wet rijonderricht motorrijtuigen 1993 om rijonderricht te mogen geven (WRM-certificaat) kan aan de orde zijn na onderzoek door IBKI aan de hand van een melding van de politie of de ILT. Deze melding van politie of de ILT is op grond van artikel 21 WRM een vereiste voor IBKI om een onderzoek te kunnen starten. Als uit dit onderzoek van IBKI blijkt dat de instructeur niet voldoet aan de eisen van bekwaamheid die voor een instructeur zijn gesteld kan IBKI beslissen het WRM-certificaat in te trekken. Naar aanleiding van het commissiedebat CBR van 5 oktober 2021 is afgesproken dat IBKI bekijkt welke verbeteringen er binnen de keten mogelijk zijn om meldingen over rijinstructeurs van politie/justitie eerder te krijgen.

Meer bekendheid bij de ILT en de politie over de mogelijkheden van een mededeling op grond van artikel 21 WRM leidt naar alle waarschijnlijkheid tot een structurele toename van het aantal meldingen bij IBKI op grond van dit artikel. Elke mededeling op grond van artikel 21 WRM vraagt van IBKI een besluit binnen twee weken of de betrokken rijinstructeur zich dient te onderwerpen aan een onderzoek dat erop is gericht na te gaan of betrokkene nog voldoet aan de eisen van bekwaamheid. De hieruit voortvloeiende werkzaamheden leiden tot een verhoging van de kosten waarbij de vraag moet worden beantwoord of IBKI deze kosten draagt of de rijinstructeur.

### *Stappen:*

1. IenW heeft met de brief van 14 december jl. opdracht gegeven aan IBKI om bovenstaande in gang te zetten.
2. IBKI heeft in het voorjaar van 2022 met politie en ILT overlegd over verbeteringen in de keten. Dit leidt tot de volgende acties:
  - IBKI onderzoekt met de politie op welke wijze de bekendheid van een zogenaamde mededeling op grond van artikel 21 WRM – die de aanleiding is voor een onderzoek naar de bekwaamheid van een rijinstructeur door IBKI – in de opleiding van politiefunctionarissen steviger onder de aandacht kan worden gebracht. Ook wordt samen met de politie onderzocht op welke wijze de bekendheid van het doen van een melding bij IBKI op grond van artikel 21 WRM onder politiefunctionarissen kan worden vergroot.
  - IBKI onderzoekt samen met de politie mogelijkheden om de wijze waarop meldingen worden gedaan efficiënter door te geleiden naar het IBKI.
  - IBKI ontwikkelt met de ILT een proces dat ertoe moet leiden dat IBKI met een portal eenvoudig melding kan doen bij de ILT van WRM-certificaten die ongeldig zijn verklaard. Ook wordt bezien welke mogelijkheden of bevoegdheden de ILT heeft in het kader van de artikelen 24a, 24b en 27 WRM.

## Plateau 1: Ontwerpfase

| 2022 |    |    |    | 2023 |    |    |    | 2024 |    |    |    | 2025 |    |    |    |
|------|----|----|----|------|----|----|----|------|----|----|----|------|----|----|----|
| Q1   | Q2 | Q3 | Q4 | Q1   | Q2 | Q3 | Q4 | Q1   | Q2 | Q3 | Q4 | Q1   | Q2 | Q3 | Q4 |
|      |    |    |    |      |    |    |    |      |    |    |    |      |    |    |    |

In plateau 1 wordt een aantal belangrijke onderdelen uit het advies in gang gezet. De focus ligt daarbij op de verbetering van de kwaliteit van het rijonderwijs. Naast het instellen van een projectteam bij IenW wordt opdracht gegeven tot het opstellen van een leerplan rijbewijs B. Dit leerplan is voorwaardelijk voor het invoeren van veel andere maatregelen, zoals het leerlingvolgsysteem, het aantal examens, de wijze waarop de examens worden afgenomen en de toezichtseisen op het rijonderwijs. Parallel aan het opstellen van het leerplan wordt het CBR gevraagd nieuwe exameneisen te ontwikkelen en wordt het IBKI onder meer gevraagd om een plan voor het opleiden van rijinstructeurs op te stellen. Aanvullend worden CBR en IBKI gevraagd enkele onderdelen uit het advies uit te werken die bevoegdheden en/of eisen richting rij scholen en rijinstructeurs versterken.

### 1.1 Instellen projectteam bij IenW

De uitwerking en implementatie van het advies genereren veel werk bij het ministerie van IenW, uitvoeringsorganisaties en (vertegenwoordigers van) de rij schoolbranche. Het is een groot project waar capaciteit voor nodig is. Dit vraagt het instellen van een projectorganisatie onder regie van het ministerie van IenW waarbij vanuit het CBR, IBKI en de rij schoolbranche nauwe betrokkenheid is.

### 1.2 Leerplan rijbewijs B: opstellen leerplan

*Maatregel 2: Introduceer een standaard leerplan praktijk en theorie voor rijbewijs B opleiding.*

*Maatregel 3: Bouw de rijopleiding op in fasen of modules.*

*Maatregel 7. Laat het theorie- en praktijkexamen bestaan uit meerdere toetsmomenten.*

*Maatregel 9: Neem de onderdelen die niet betrouwbaar en valide te toetsen zijn in het examentrajec, verplicht op in de opleiding*

De minister van IenW geeft een externe opdracht tot het ontwerpen van het leerplan rijbewijs B, waarbij ook aandacht is voor de wijze waarop invulling kan worden gegeven aan het modulair inrichten van de rijopleiding en onderdelen die niet betrouwbaar en valide te toetsen zijn. Het leerplan rijbewijs B omvat volgende onderdelen:

1. De kwaliteitseisen voor de rijopleiding en leerdoelen voor de leerling. Het gaat hierbij om zowel om het praktijkonderwijs als het theoretische deel van de rijopleiding.
2. Een wijze van modulair opleiden.
3. Onderdelen die niet betrouwbaar en valide te toetsen zijn, dienen onderdeel te zijn van het leerplan rijbewijs B als (onderdeel van een) module.
4. De eisen voor het leerportfolio.

Ook zal worden gevraagd te adviseren wat logische toets- en examenmomenten zijn en wie deze toetsen en examens dient af te nemen. De ervaringen uit het experiment 'Roze Pasje Ander Jasje' worden hierbij zo mogelijk betrokken.<sup>4</sup> Modulair toetsen voor wat betreft het praktijkdeel betekent niet noodzakelijkerwijs dat meer praktijkexamens worden afgenomen door het CBR. Dit zou bijvoorbeeld ook via collegiale toetsing bij de rij scholen kunnen worden belegd. Hierbij is in de werksessies de parallel getrokken met het middelbaar onderwijs waarop eerst toetsing plaatsvindt door scholen zelf en afsluitend sprake is van een centraal schriftelijk eindexamen. Modulair toetsen kan voor wat betreft het theoriedeel mogelijk betekenen dat meerdere theorie-examens door het CBR worden afgenomen. Alvorens gestart kan worden met het praktijkexamen dient volgens

---

<sup>4</sup> De planning onder voorbehoud is vanwege de samenhang met de actuele reserveringstermijnen voor examens bij het CBR.

Europese regelgeving het theorie-examen te zijn afgerond. In Nederland is bepaald dat er een maximale termijn van 1,5 jaar tussen het behalen van het theorie-examen en het doen van het praktijkexamen geldt.

Bij het opstellen van het advies wordt ook gevraagd aan te geven op welke manier het onderhoud van het leerplan en de aanpassing daarvan periodiek het beste kan plaatsvinden, zolang de CCA niet is ingesteld. Ook wordt gevraagd de eisen voor het leerportfolio te ontwerpen. De rijopleiding in stappen (RIS) en rijopleiding op maat (ROM) kunnen handvatten bieden.

Tot slot is van belang dat het CBR en het IBKI aangesloten zijn op de ontwikkeling van dit leerplan. Dit vanwege de samenhang met de exameneisen die het CBR opstelt en de aanpassing van de exameneisen voor instructeurs door het IBKI.

#### *Stappen:*

1. IenW: opstellen opdracht voor het leerplan, waarbij expliciet aandacht is voor de benodigde betrokkenheid en expertise op gebied van het rijonderwijs. Dit gebeurt in afstemming met het CBR, IBKI en de rijschoolbranche; Q2 2022.
2. De opdrachtnemer stelt een concept-leerplan rijbewijs B op en biedt dit ter besluitvorming aan de minister aan. Daarnaast is er ook aandacht voor de toets- en examenmomenten en het onderhoud van het leerplan. Inzet daarbij is dat het voorstel aan de minister een breed gedragen stuk is; Q2 2022 – Q2 2023.
3. De opdrachtnemer stelt een impactanalyse op waarbij aandacht is voor de impact op het CBR, IBKI, rijschoolbranche en kandidaat. Randvoorwaardelijk daarbij is dat de rijopleiding betaalbaar blijft. Dit wordt gelijktijdig met het concept-leerplan rijbewijs B aan de minister aangeboden; Q2 2022 – Q2 2023.
4. De opdrachtnemer doet een voorstel over waar de beheerstaken voortkomend uit het leerplan worden belegd; Q1-Q2 2023.
5. IenW draagt de kosten voor de ontwikkeling van het leerplan; Q2 2022 – Q2 2023.

### 1.3 Leerlingvolgsysteem (LVS) en leerportfolio: ontwerpen

*Maatregel 4: Introduceer een verplicht landelijk leerlingvolgsysteem voor theorie en praktijk.*

*Maatregel 5a: Bouw per leerling een leerportfolio op.*

Het LVS moet inzicht bieden in de ontwikkelingen en voortgang van de leerling. De rijschool (theorie en/of praktijk) legt hierin de leervorderingen vast en de leerling heeft hier toegang toe.

Het leerportfolio documenteert wanneer de verplichte voortgangstoetsen en verplichte opleidingsonderdelen zijn uitgevoerd en met welk resultaat. Bij verandering van rijschool of rijinstructeur blijft het leerportfolio bestaan. Het leerportfolio wordt vastgelegd in het LVS. De eisen voor het leerportfolio worden in het leerplan vastgesteld.

#### *Stappen:*

1. IenW geeft opdracht aan het CBR om een marktscan uit te voeren ten behoeve van het ontwerpen van een LVS; Q2 2022 – Q3 2022
2. Op basis van deze marktscan kan worden begonnen met het ontwerpen van de eisen aan het LVS door het CBR; Q3-4 2022
3. Bij de totstandkoming van dit ontwerp dient de inbreng van de rijschoolbranche nadrukkelijk geborgd te zijn, bijvoorbeeld via de Opleidingsraad van het CBR.
4. Indien mogelijk wordt na het doorlopen van bovenstaande stappen een aanbesteding gestart voor het ontwerpen van het LVS. Indien dit (nog) niet kan vindt deze stap plaats in plateau 2. Onzekerheid hierbij is de samenhang met het leerplan: bezien moet worden of dit eerst vastgesteld dient te worden voordat een LVS kan worden ontworpen.

### 1.4 Collegiale toetsing: vervolgpilot

*Maatregel 5b: Doorbreek de afhankelijkheidsrelatie.*

In plateau 0 is een pilot 'collegiaal advies' op vrijwillige basis in gang gezet. Deze pilot is gekoppeld aan het examengereed verklaren van leerlingen van rij scholen. In plateau 1 worden de

resultaten van deze pilot bekend. De Kamer is toegezegd hierover te worden geïnformeerd. Tevens is toegezegd dat wordt gezien of het mogelijk is collegiale toetsing op korte termijn in te voeren. Daarbij is aangegeven dat het verplicht invoeren van deze maatregel (al dan niet gekoppeld aan examengereed verklaren) wijziging van regelgeving per algemene maatregel van bestuur vereist.

De door IenW in gang gezette pilot is nog klein van opzet en met name gericht op de wijze waarop collegiale toetsing inhoudelijk vorm kan worden gegeven. In het advies wordt structurele borging op langere termijn beoogd. Daartoe dient mogelijk een vervolgpilot te worden gehouden, waarbij naast nadere inhoudelijke uitwerking ook ervaring wordt opgedaan met de wijze waarop collegiale toetsing kan worden geborgd in de keten.

*Stappen:*

1. Indien een vervolgpilot collegiale toetsing noodzakelijk wordt geacht, wordt hiertoe een opdracht gegeven. Het CBR en de rijkschoolbranche worden hierbij betrokken. Dit vormt input voor het leerplan rijbewijs B; Q3-4 2022

### 1.5 Nieuwe exameneisen: opdracht aan CBR

*Maatregel 7. Laat het theorie- en praktijkexamen bestaan uit meerdere toetsmomenten.*

*Maatregel 8. Voer een meer competentiegericht beoordeling van praktijkexamens in.*

Nieuwe eisen aan het rijexamen zijn onlosmakelijk verbonden aan het leerplan rijbewijs B. Het ontwerpen van het leerplan en het ontwerpen van de nieuwe exameneisen kunnen en moeten parallel plaatsvinden.

Voor het CBR betekent dit onder meer dat de volgende acties worden uitgevoerd:

1. Het eind- en toetstermendocument van het CBR is uitgewerkt in een beoordelingsmatrix. De onderliggende toetsmatrijzen behoeven mogelijk aanpassing. Dit geldt voor zowel voor het theorie- en het praktijkexamen.
2. Voor de beoordelingsmatrix moeten competentiegericht criteria en rubrics ontworpen worden waarmee een competentiegericht, uniforme, bruikbare en valide beoordeling uitgevoerd en geborgd kan worden. Dit geldt voor het praktijkexamen.
3. Aan het praktijkexamen moeten expliciet assessment-onderdelen (het stellen van inzichtvragen en verantwoording van keuzes bijvoorbeeld) toegevoegd worden waarmee de examinerator hogere orde vaardigheden kan beoordelen die onderdeel zijn van enkele competentiegericht criteria.
4. Het praktijkexamen wordt mogelijk opgedeeld, zoals nu al bij de tussentijdse toets en de rijopleiding-in-stappen, in functionele deexamens, met bijbehorende toetsmatrijzen.
5. Examineratoren moeten geschoold worden in het competentiegericht beoordelen, het gebruik van een aangepaste beoordelingssystematiek met rubrics en de onderbouwing van de examenuitslag. De bruikbaarheid van de uitvoering van het competentiegericht beoordelingssysteem moet na een pilottraining geëvalueerd worden. Op basis daarvan wordt het beoordelingssysteem geoptimaliseerd. Tevens worden de diverse deexamens getest en waar nodig aangepast.

De stappen 2 t/m 4 kunnen parallel aan de ontwikkeling van het leerplan rijbewijs B worden uitgevoerd. De doorlooptijd is daarmee geheel afhankelijk van de tijd die nodig is om het leerplan rijbewijs B te ontwerpen. Vanuit de expertise van het CBR zijn voor de stappen 1 t/m 4 in totaal 6 maanden nodig en voor de 5e stap 4 maanden.

*Stappen:*

1. Opdracht van IenW aan het CBR om nieuwe exameneisen te ontwerpen, waarbij uitdrukkelijk de verbinding wordt gemaakt met het leerplan rijbewijs B dat wordt ontworpen; Q2 2022.
2. Het CBR heeft de taak deze exameneisen in een wisselwerking met de rijkschoolbranche te ontwerpen en indien nodig vast te stellen met inachtneming van Europese regelgeving. Het competentiegericht beoordelen van het praktijkexamen door het CBR wordt meegenomen in de opdracht aan het CBR; Q2 2022.

## 1.6 Consequenties rij scholen slagingspercentages praktijkexamen: uitvoeringstoets door CBR

*Maatregel 11: Stel eisen aan de bedrijfsvoering van de rij scholen.*

In plateau 0 stelt CBR een plan op hoe rij scholen met (te) lage slagingspercentages kunnen worden gesanctioneerd en rij scholen met hoge slagingspercentages kunnen worden beloond. Naar aanleiding van dit plan worden vervolgacties bepaald. Dit vraagt diverse aanpassingen aan de bedrijfsvoering van het CBR, die afhankelijk zijn van de wijze waarop je de consequenties inregelt.

*Stappen:*

1. CBR: Op basis van het definitieve plan (oplevering staat gepland voor juni 2022) wordt CBR gevraagd een uitvoeringstoets op te stellen om de uitvoerbaarheid te bepalen; Q3 2022.
2. IenW: vaststellen of een wetgevingstraject noodzakelijk is of dat alleen een opdrachtbrief van IenW voldoende is. Daarbij wordt tevens vastgesteld wanneer invoering voorzien is; Q3 2022

## 1.7 Versteven inschrijfovereenkomst: opstellen plan van aanpak

*Maatregel 11: Stel eisen aan de bedrijfsvoering van de rij scholen.*

Om examens en toetsen te kunnen reserveren voor leerlingen, moet een rij school ingeschreven staan bij het CBR. Na inschrijving heeft de rij school toegang tot TOP internet, het informatie- en reserveringscentrum van het CBR. Na verzoek tot inschrijving ontvangt de rij school het inschrijfformulier en de inschrijfovereenkomst. Daarnaast dient de rij school een kopie van het WRM-certificaat toe te voegen en het entreegeld te voldoen. In de huidige situatie is het niet goed mogelijk om rij scholen die niet de gewenste kwaliteit hebben te weren. Er zijn mogelijkheden om de bestaande inschrijfovereenkomst of het vademecum te versteven. Naast een drempelwaarde voor slagingspercentages kan gedacht worden aan: eisen stellen aan het aantal eerste examens, inschrijving KvK, eisen stellen aan verzekeringen, administratie van WRM-bevoegd personeel, instellen van voertuiginrichtingseisen en deze ook laten keuren, registratie van lesauto's op kenteken, gebruik van leerplan rijbewijs B, leerportfolio en leerlingenvolgsysteem en het Nieuwe Rijden (HNR) toepassen.

*Stappen:*

1. IenW: formele opdracht aan het CBR voor onderzoeken mogelijkheden versteven inschrijfovereenkomst of vademecum; Q2 2022
2. CBR: ontwerpen plan van aanpak, waarbij aan wordt gegeven of dit binnen de bestaande wet- en regelgeving kan worden ingevoerd. Daarnaast samenhang met het plan van aanpak introductie drempelwaarde slagingspercentages.
3. IenW/CBR: bespreken plan van aanpak, eventueel vinden aanpassingen plaats.
4. IenW/CBR/rij schoolbranche: na aanpassing wordt het voorstel besproken met de rij schoolbranche, waarbij naast de inhoud van het plan ook wordt besproken hoe dit zorgvuldig kan worden ingevoerd; Q3 2022 – Q2 2023

## 1.8 Keuring dubbele bediening lesauto's: opstellen plan van aanpak implementatie

*Maatregel 12: Voer een verplichte keuring van dubbele bediening in en regel toezicht op de inbouw van het systeem.*

Naar aanleiding van de uitkomst van de uitvoeringstoets die de RDW uitvoert worden vervolgacties bepaald.

*Stappen:*

1. Opstellen van een plan van aanpak door IenW voor de implementatie van de keuring dubbele bediening naar aanleiding van de uitvoeringstoets; Q4 2022-Q1 2023.
2. Het invoerpad is afhankelijk van de uitkomsten van de uitvoeringstoets.

## 1.9 Leerplan rijinstructeur en eisen aan docenten instructeursopleidingen: instellen werkgroep

*Maatregel 16: Introduceer een leerplan voor instructeursopleidingen, inclusief stage- en bijscholingsvereisten.*

*Maatregel 17: Stel eisen aan de docenten van de instructeursopleidingen.*

Aan IBKI wordt gevraagd een werkgroep in te stellen ten behoeve van een leerplan voor rijinstructeurs.

Het leerplan rijinstructeur betreft de initiële opleiding ten behoeve van het WRM-certificaat (praktijk en theorie) en de praktische en theoretische bijscholing. Het kan hierbij bijvoorbeeld gaan om een andere invulling van de stageperiode waarbij een stageportfolio wordt gehanteerd of een andere frequentie van de bijscholing, die intensiever wordt, of een verplichting een bepaalde theoretische bijscholing te volgen. Er zal ook aandacht zijn voor de mogelijkheid tot het introduceren van een vorm van theoretische toetsing waarmee de rijinstructeur aantoonst dat hij nog voldoet aan de eisen van bekwaamheid. De kwaliteit van de mentor van de rijinstructeur wordt eveneens betrokken in het leerplan. IBKI ook de opdracht krijgt eisen te stellen aan de docenten van instructeursopleidingen en ook aan docenten van aanbieders van theoretische bijscholingen (adviesmaatregel 17).

IBKI verkent vooruitlopend op het leerplan rijinstructeur of het toevoegen van een theoretisch bijscholingsonderwerp over integriteit en gedrag aan de huidige lijst van theoretische bijscholingsonderwerpen meerwaarde biedt om misdragingen tijdens de rijles of het rijexamen te voorkomen. Ook hiervoor geldt dat aanpassing van regelgeving nodig is om IBKI een handhavinginstrument in handen te geven en invoering op korte termijn derhalve niet mogelijk is. Indien een theoretisch bijscholingsonderwerp over integriteit en gedrag verplichtend wordt opgelegd, heeft dat consequenties voor de systemen en werkwijze van IBKI, waar kosten aan zijn verbonden.

### *Stappen:*

1. IenW: opdracht geven aan IBKI voor instellen van een werkgroep. Deze werkgroep neemt de uitvoering van de maatregel onder 1.9 (leerplan instructeur en eisen docenten instructeursopleidingen) ter hand; Q2 2022
2. IenW: opdracht geven aan IBKI om de maatregelen onder 1.10 (Sanctioneren praktische bijscholing) en 1.11 (Instellen ambtshalve onderzoek vakbekwaamheid) en 1.12 (ontwikkelen rijinstructeursregister) ter hand te nemen; Q3 2022
3. Bij de ontwikkeling van het leerplan voor de rijinstructeur worden onder meer de rijnschoolbranche, opleiders rijinstructeur en het CBR betrokken Q3 -2022 – Q3 2023.

## 1.10 Sanctioneren praktische bijscholing

*Maatregel 18: Geef IBKI en de CCA bevoegdheden om op te kunnen treden tegen slecht functionerende rijinstructeurs.*

IBKI heeft te weinig bevoegdheden om op te kunnen treden tegen slecht functionerende rijinstructeurs. Er worden eisen gesteld om de bevoegdheid om rijonderricht te mogen geven, en dus rijinstructeur te zijn, te krijgen. Het bekwaam blijven als rijinstructeur vertaalt zich in de noodzaak voor bijscholing. Om het certificaat te behouden moet de rijinstructeur voldoen aan de volgende eisen: voldoen aan de theoretische en praktische bijscholingsverplichting en het tijdig aanleveren van de VOG.

Met de wetswijziging van 1 april 2020 van de WRM is het mogelijk dat rijinstructeurs die onvoldoende presteren – driemaal een onvoldoende resultaat voor de praktijkbegeleiding – les blijven geven. Daarbij moet de rijinstructeur dan hebben voldaan aan de theoretische bijscholingsverplichting (aanwezigheidsplicht), tijdig de Verklaring Omtrent Gedrag (VOG) hebben aangeleverd bij IBKI en meedoen aan een zogenoemd educatief traject met als doel om beter voorbereid te zijn op de volgende praktische bijscholing. Het met een voldoende afronden van die praktische bijscholing is dus geen voorwaarde (meer). Hiermee is de mogelijkheid gecreëerd dat rijinstructeurs die onvoldoende presteren, oneindig rijles kunnen blijven geven. IBKI heeft geen bevoegdheid om te treden. Voorstel is om het niet met een voldoende afsluiten van de praktische

bijscholing te sanctioneren. Dit vraagt aanpassing van wet- en regelgeving. Tevens moeten de systemen en de werkwijze van IBKI worden aangepast. Hieraan zijn kosten verbonden.

*Stappen:*

1. De werkgroep bij IBKI maakt een voorstel gericht op het sanctioneren van het niet behalen van praktische bijscholing; Q3 – Q4 2022
2. IBKI bespreekt het plan met IenW; Q4 2022
3. Besluitvorming wijze van sanctionering; Q1 2023

### 1.11 Instellen ambtshalve onderzoek vakbekwaamheid

*Maatregel 18: Geef IBKI en de CCA bevoegdheden om op te kunnen treden tegen slecht functionerende rijinstructeurs.*

Binnen het bestaande wettelijke kader heeft het IBKI twee mogelijkheden om de bevoegdheid van een rijinstructeur, het zogenaamde WRM-certificaat, niet te verlengen of in te trekken. De eerste mogelijkheid betreft de VOG. Om weer vijf jaar les te mogen geven moet de instructeur een VOG aanleveren bij IBKI. Indien de rijinstructeur dat nalaat wordt zijn bevoegdheid niet verlengd. De tweede mogelijkheid is het intrekken van een WRM-certificaat. Dit kan aan de orde zijn na onderzoek door IBKI aan de hand van een melding van de politie of ILT. Deze melding van politie of ILT is voorwaardelijk voor IBKI om een onderzoek te starten. Als uit dit onderzoek van het IBKI blijkt dat de instructeur niet voldoet aan de eisen van bekwaamheid die voor een instructeur zijn gesteld kan IBKI beslissen het WRM-certificaat in te trekken. Dit is een ingrijpend middel omdat de instructeur zijn werkzaamheden dan moet neerleggen. Op dit moment zijn de wettelijke bevoegdheden van IBKI om een bevoegdheid in te trekken hiertoe beperkt. Dat is ook de achtergrond van deze maatregel 18 uit het advies, om IBKI meer wettelijke bevoegdheden te geven om op te treden tegen slecht functionerende instructeurs (een vorm van theoretische toetsing kan hiervan onderdeel uit maken).

Indien IBKI de mogelijkheid krijgt ambtshalve onderzoek te doen, zal het aantal onderzoeken door IBKI structureel toenemen. Naar verwachting zal dit leiden tot een structurele kostenverhoging. Punt van aandacht zal moeten zijn door wie de kosten voor een mogelijk onderzoek naar de (vak)bekwaamheid van de betrokken rijinstructeur zullen worden gedragen. Nu zijn, in geval IBKI besluit onderzoek te doen naar aanleiding van een mededeling op grond van artikel 21 WRM, de kosten voor dat onderzoek voor rekening van IBKI en wordt dit verwerkt in de examentarieven. Indien de kosten voor rekening van IBKI blijven zal dit leiden tot een structurele verhoging van de examentarieven.

*Stappen:*

1. IBKI doet een voorstel gericht op het bieden van mogelijkheden om ambtshalve onderzoek naar vakbekwaamheid mogelijk te maken; Q3 2022 – Q1 2023
2. IBKI bespreekt het plan van aanpak met IenW; Q2 2023
3. Besluitvorming wijze instellen ambtshalve onderzoek vakbekwaamheid; Q2 2023

### 1.12 Ontwikkelen rijinstructeursregister

*Maatregel 18: Geef IBKI en de CCA bevoegdheden om op te kunnen treden tegen slecht functionerende rijinstructeurs.*

IBKI beheert reeds een register op grond van wet- en regelgeving met gegevens van alle rijinstructeurs die een WRM-bevoegdheid hebben. In het IBKI-bestand wordt niet bijgehouden of iemand als rijinstructeur actief is. Er bestaan geen inschrijvingsvoorwaarden om toegelaten te worden tot het register. Inschrijving vindt automatisch plaats op het moment dat een aankomend rijinstructeur zich aanmeldt voor de examens.

Via de zogenaamde 'bevoegdheidschecker' kan iedereen het IBKI-bestand raadplegen. Zo kan een leerling opzoeken of een rijinstructeur een WRM-certificaat heeft. De leerling hoeft daarvoor alleen de achternaam te weten en in te voeren. Alleen als de rijinstructeur bevoegd is, worden de naam en het geboortjaar getoond samen met de categorieën waarvoor de rijinstructeur bevoegd is en tot hoe lang het WRM-certificaat geldig is.

*Stappen:*

IenW en IBKI onderzoeken gezamenlijk of het doorontwikkelen van de bestaande bevoegdheidschecker tot een volwaardig rijinstructeursregister mogelijk en wenselijk is. Q3 2022 – Q1 2023.

### 1.13 Nadere verkenning zbo vorming

*Maatregel 1: Organiseer een Curriculumcommissie Autorijonderwijs (CCA).*

In het advies wordt voorgesteld een nieuwe autoriteit te introduceren, de CCA, in de vorm van een nieuw publiekrechtelijk zbo. De voor- en nadelen van het oprichten van een nieuw zbo alsmede het (tijdelijk) beleggen van nieuwe taken bij bestaande zbo's wordt ten behoeve van de besluitvorming in plateau 3 en 4 nader verkend. Deze verkenning start in 2022. Staand kabinetsbeleid is om terughoudend te zijn met het oprichten van nieuwe zbo's.

## Plateau 2: Voorbereiden invoering

| 2021 |    |    | 2022 |    |    |    | 2023 |    |    |    | 2024 |    |    |    | 2025 |    |    |    |
|------|----|----|------|----|----|----|------|----|----|----|------|----|----|----|------|----|----|----|
| Q2   | Q3 | Q4 | Q1   | Q2 | Q3 | Q4 | Q1   | Q2 | Q3 | Q4 | Q1   | Q2 | Q3 | Q4 | Q1   | Q2 | Q3 | Q4 |
|      |    |    |      |    |    |    |      |    |    |    |      |    |    |    |      |    |    |    |

Voordat het mogelijk is om de verschillende producten in plateau 3 wettelijk in te voeren dienen deze producten eerst te worden vastgesteld en geoperationaliseerd. Het gaat daarbij onder meer om het leerplan rijbewijs B, het leerlingvolgsysteem de nieuwe exameneisen, het leerplan voor rijinstructeurs, het verbinden van slagingspercentages van rij scholen door het CBR, het verstevigen van de inschrijfovereenkomst bij het CBR en de keuring op dubbele bediening van lesauto's door de RDW. Dat gebeurt in plateau 2. Hiertoe worden pilots gestart om ervaring op te doen in onder meer de rij schoolbranche en uitvoeringstoetsen gedaan bij uitvoeringsorganisaties. Ook wordt gestart met de voorbereiding van wijziging van wet- en regelgeving. Inschatting is dat deze fase anderhalf jaar duurt, een detailplanning wordt in overleg met betrokken organisaties opgeleverd aan het einde van plateau 1 ten behoeve van de besluitvorming over plateau 2.

### 2.1 Leerplan rijbewijs B: pilot en vaststellen

*Maatregel 2: Introduceer een standaard leerplan praktijk en theorie voor rijbewijs B opleiding.*

*Maatregel 3: Bouw de rijopleiding op in fasen of modules.*

*Maatregel 7. Laat het theorie- en praktijkexamen bestaan uit meerdere toetsmomenten.*

*Maatregel 9: Neem de onderdelen die niet betrouwbaar en valide te toetsen zijn in het examentraject, verplicht op in de opleiding*

Het concept van het leerplan rijbewijs B is ontworpen in plateau 1. In plateau 2 wordt het concept leerplan rijbewijs B verder ontwikkeld en vastgesteld. Het leerplan rijbewijs B heeft grote impact op het primaire proces van het CBR en op rij scholen.

*Stappen:*

- Inzicht krijgen op de wijze waarop het leerplan rijbewijs B kan worden ingeregeld bij alle stakeholders, in het bijzonder de rij schoolbranche. Hiertoe kunnen pilots worden uitgevoerd in opdracht van IenW door het CBR en rij schoolbranche gezamenlijk. De exameneisen zijn hieraan onlosmakelijk verbonden.
- Het CBR wordt gevraagd een uitvoeringstoets te doen op het leerplan rijbewijs B. Hiermee wordt inzicht gekregen in de benodigde wijzigingen in de bedrijfsvoering en de kosten die daarmee verbonden zijn.
- In werking zetten van benodigde wijzigingen in de bedrijfsvoering bij het CBR, waaronder het ontwikkelen van nieuwe werkwijzen en het aantrekken/bij scholen van medewerkers.
- Vaststellen van het leerplan rijbewijs B door IenW.
- Voorbereiding van regelgeving invoering leerplan rijbewijs B door IenW.
- IenW: het CBR opdracht geven te onderzoeken op welke wijze toezicht gehouden kan worden op naleven van leerplan rijbewijs B.

### 2.2 Leerlingvolgsysteem (LVS) en leerportfolio: voorbereidingen invoering

*Maatregel 4: Introduceer een verplicht landelijk leerlingvolgsysteem voor theorie en praktijk.*

*Maatregel 5a: Bouw per leerling een leerportfolio op.*

Het beheer van het LVS wordt belegd bij het CBR. Het gaat daarbij om het monitoren van de voortgang van het leerportfolio met het oog op het oordeel of door de kandidaat examen kan worden gedaan. Wel dient sprake te zijn van een gezamenlijke governance: ook de rij scholen moeten in het LVS kunnen. Hier kan in worden voorzien via de Gebruikersraad.

*Stappen:*

- IenW vraagt het CBR een uitvoeringstoets te doen op het LVS.
- Afhankelijk van de snelheid van het ontwerp kan worden geëxperimenteerd met LVS en leerportfolio.

- IenW bereidt in samenwerking met het CBR en in afstemming met de rijsschoolbranche regelgeving voor gericht op invoering van het LVS met verplicht karakter. Onderdeel hiervan is de wijze waarop toezicht kan worden gehouden door het CBR op de naleving hiervan door rijsscholen.

## 2.3 Verkeerseducatie bestuurders in het bezit van een rijbewijs

*Maatregel 6b. Benader de bestuurders in bezit van een rijbewijs actiever in hun kennis van het verkeer.*

Tijdens de werksessies is naar voren gekomen dat een aantal organisaties zich al bezighoudt met verkeerseducatie voor bestuurders die een rijbewijs bezitten. Geconcludeerd is dat het goed zou zijn als permanente educatie de norm zou worden maar dat dit niet gekoppeld zou moeten worden aan het al dan niet behouden van het rijbewijs. Deze ambitie vraagt om het ontwikkelen van een plan van aanpak waarbij onder andere VVN, de SBV, TeamAlert en de rijsschoolbranche betrokken kunnen zijn. Indien daartoe besloten wordt, dienen hiervoor middelen te worden gereserveerd.

Stappen:

- IeW stelt samen met VVN, SBV en TeamAlert een plan van aanpak op over de wijze waarop permanente educatie vorm kan worden gegeven.
- Onderdeel van dit plan is ten minste de vraag welk doel wordt nagestreefd, wie welke verantwoordelijkheid heeft en op welk moment bezitter van het rijbewijs wordt benaderd. In het advies wordt de suggestie gedaan dit te doen op het moment dat een rijbewijs verlengd wordt.

## 2.4 Nieuwe exameneisen: operationaliseren en vaststellen

*Maatregel 7: Laat het theorie- en praktijkexamen bestaan uit meerdere toetsmomenten.*

*Maatregel 8. Voer een meer competentiegerichte beoordeling van praktijkexamens in*

De exameneisen zijn op dit moment op drie niveaus geregeld. In ieder geval vloeien ze allemaal voort uit en moeten ze aansluiten bij de eisen uit de derde Europese rijbewijsrichtlijn. Dat is hoe dan ook altijd het kader. De hoofdlijnen van de eisen zijn vastgelegd (geïmplementeerd) in het Reglement rijbewijzen. Die veranderen niet of nauwelijks. De meer in detail uitwerking staat in ministeriële regelingen. Daarvoor neemt CBR doorgaans het voortouw, en het CBR bespreekt dit ook uitgebreid met groepen van betrokkenen. Daarvoor moet het CBR nu – als er iets moet wijzigen – bij IenW komen om de ministeriële regeling formeel te laten wijzigen. Tot slot heeft het CBR zelf (intern) eisen waar ze mee werken. Dat zijn interne documenten die bepaald zonder betrokkenheid vanuit IenW. Er is nu geen aanleiding voor het wijzigen van deze uitvoeringspraktijk.

Stappen:

- Vaststellen van de nieuwe exameneisen voor het theorie- en praktijkexamen.

## 2.5 Consequenties rijsscholen slagingspercentages praktijkexamen: invoeren

*Maatregel 11: Stel eisen aan de bedrijfsvoering van de rijsscholen.*

Naar aanleiding van de uitkomsten van de invoeringstoets in plateau 1 wordt bepaald op welke wijze de drempelwaarde voor slagingspercentages wordt ingevoerd. Mogelijk dat hiervoor een wetgevingstraject moet worden opgestart of dat alleen een opdrachtbrief van IenW voldoende is.

Stappen:

- IenW/CBR: bepalen op basis van de uitvoeringstoets op welke wijze de drempelwaarde voor slagingspercentages wordt geïntroduceerd, in afstemming met de rijsschoolbranche.

## 2.6 Verstevingen inschrijfovereenkomst: uitvoeringstoets door CBR

*Maatregel 11: Stel eisen aan de bedrijfsvoering van de rijsscholen.*

Stappen:

- CBR: doen van de uitvoeringstoets waarin de uitvoerbaarheid wordt bepaald.

- Afstemming met de rijnschoolbranche over de mogelijkheden van het aanpassen van de inschrijfovereenkomst of vademecum.

## 2.7 Keuring dubbele bediening lesauto's: invoering

*Maatregel 12: Voer een verplichte keuring van dubbele bediening in en regel toezicht op de inbouw van het systeem.*

*Stappen:*

- IenW: in gang zetten aanpassen regelgeving in overleg met de RDW.

## 2.8 Leerplan rijinstructeur: opstellen leerplan door werkgroep

*Maatregel 16: Introduceer een leerplan voor instructeursopleidingen, inclusief stage- en bijscholingsvereisten.*

*Maatregel 17: Stel eisen aan de docenten van de instructeursopleidingen.*

In het leerplan rijinstructeur is aandacht voor eisen aan de leerinhoud, leermethoden en bijscholing. Ook de eisen voor docenten van instructeursopleidingen worden hierin meegenomen. In plateau 2 kan de wijze van toezicht op de opleidingsinstituten voor de rijinstructeur worden bepaald. Dit is onderdeel van de certificering van en toezicht op de opleidingsinstituten voor de rijinstructeur. Uitgangspunt is dat IBKI d.m.v. certificering toezicht houdt op de opleiding voor rijinstructeur.

## 2.9 Sanctioneren praktische bijscholing: wetgevingstraject

*Maatregel 18: Geef IBKI en de CCA bevoegdheden om te kunnen optreden tegen slecht functionerende rijinstructeurs.*

*Stappen:*

- IenW: in gang zetten aanpassen regelgeving in overleg met betrokken organisaties.

## 2.10 Instellen ambtshalve onderzoek vakbekwaamheid: wetgevingstraject

*Maatregel 18: Geef IBKI en de CCA bevoegdheden om te kunnen optreden tegen slecht functionerende rijinstructeurs.*

Een resultaat van plateau 1 is dat het IBKI voorstellen doet gericht op het sanctioneren van het niet behalen van praktische bijscholing en op het onderzoeken van mogelijkheden om ambtshalve onderzoek naar bekwaamheid door het IBKI mogelijk te maken. Het gaat hierbij ook over sanctioneren wanneer de rijinstructeur een onvoldoende resultaat behaalt voor zijn theoretische bijscholing. Dit vanwege de mogelijke invoering van een vorm van theoretische toetsing van de rijinstructeur. De noodzakelijke wetgeving om deze voorstellen in te voeren wordt in deze stap uitgewerkt.

*Stappen:*

- IenW: in gang zetten wetgevingstraject in overleg met IBKI.

## Plateau 3: Juridisch borgen grootste deel advies

| 2021 |    |    | 2022 |    |    |    | 2023 |    |    |    | 2024 |    |    |    | 2025 |    |    |    |
|------|----|----|------|----|----|----|------|----|----|----|------|----|----|----|------|----|----|----|
| Q2   | Q3 | Q4 | Q1   | Q2 | Q3 | Q4 | Q1   | Q2 | Q3 | Q4 | Q1   | Q2 | Q3 | Q4 | Q1   | Q2 | Q3 | Q4 |
|      |    |    |      |    |    |    |      |    |    |    |      |    |    |    |      |    |    |    |

In plateau 3 is (wettelijke) invoering voorzien van een groot deel van de in plateau 1 en plateau 2 voorbereide wijzigingen. Dit betreffen onder meer het leerplan, het leerlingvolgsysteem, de nieuwe exameneisen en de wijzigingen bij IBKI. Een onzekerheid in deze planning is de behandeltermijn in de voorbereiding en advisering, in de advisering door de Raad van State en in de Tweede en Eerste Kamer. De standaard termijn die wordt gerekend voor een wetswijziging is twee jaar.

### 3.1 Leerplan rijbewijs B: inwerkingtreding

*Maatregel 2: Introduceer een standaard leerplan praktijk en theorie voor rijbewijs B opleiding.*

*Maatregel 3: Bouw de rijopleiding op in fasen of modules.*

*Maatregel 7. Laat het theorie- en praktijkexamen bestaan uit meerdere toetsmomenten.*

*Maatregel 9: Neem de onderdelen die niet betrouwbaar en valide te toetsen zijn in het examentraject, verplicht op in de opleiding*

Invoeren wet waarvan het toezicht op het naleven van het leerplan rijbewijs B onderdeel uitmaakt. Hierbij dient aandacht te zijn voor de vraag of een overbruggingsfase nodig is en hoe deze vorm dient te worden gegeven.

Stappen:

- Besluit nemen over de wijze waarop het onderhoud van het leerplan rijbewijs B plaatsvindt.

### 3.2 Leerlingvolgsysteem en leerportfolio: invoering met verplicht karakter.

*Maatregel 4: Introduceer een verplicht landelijk leerlingvolgsysteem voor theorie en praktijk.*

*Maatregel 5a: Bouw per leerling een leerportfolio op.*

Om een landelijk dekkend leerlingvolgsysteem en leerportfolio met toezicht hierop te introduceren is minimaal het volgende nodig:

*Regelgeving:*

- waarin de introductie van het LVS en leerportfolio is vastgelegd inclusief vastlegging van de bevoegdheden t.a.v. beheer van het LVS en leerportfolio;
- waarin het toezicht op het LVS en leerportfolio is geregeld;
- waarin de toegang tot het LVS is geregeld (wie heeft toegang onder welke voorwaarden, denk aan erkende rij scholen, samenhang met rij scholenregister);
- waarin de verplichting om een leerling examengereed te verklaren is vastgelegd (alvorens een leerling bij het CBR theorie- of praktijkexamen mag doen).

### 3.3 Nieuwe exameneisen: inwerkingtreding

*Maatregel 7: Laat het theorie- en praktijkexamen bestaan uit meerdere toetsmomenten.*

*Maatregel 8. Voer een meer competentiegerichte beoordeling van praktijkexamens in.*

Stappen:

- Inwerkingtreding nieuwe exameneisen.

### 3.4 Versterken inschrijfovereenkomst: invoeren

*Maatregel 11: Stel eisen aan de bedrijfsvoering van de rij scholen.*

Door het CBR is een uitvoeringstoets uitgevoerd in plateau 2. In plateau 3 worden de aanpassingen doorgevoerd. Een eventueel wetgevingstraject wordt in gang gezet.

*Stappen:*

- In gang zetten noodzakelijke wetgevingstraject om de eisen aan de bedrijfsvoering van de rij scholen uit te kunnen voeren.

### 3.5 Leerplan rijinstructeur en eisen docenten instructeursopleidingen: vaststellen en inwerkingtreding

*Maatregel 16: Introduceer een leerplan voor instructeursopleidingen, inclusief stage- en bijscholingsvereisten.*

*Stappen:*

- Het leerplan rijinstructeur wordt vastgesteld door de minister van IenW.
- Eisen voor docenten van instructeursopleiding worden vastgesteld.
- IenW bereidt aanpassing wet- en regelgeving voor.

### 3.6 Sanctioneren praktische bijscholing: inwerkingtreding

*Maatregel 18: Geef het IBKI en de CCA bevoegdheden om te kunnen optreden tegen slecht functionerende rijinstructeurs.*

De benodigde aanpassing van wet- en regelgeving wordt verder in gang gezet.

### 3.7 Instellen ambtshalve onderzoek vakbekwaamheid: inwerkingtreding

*Maatregel 18: Geef het IBKI en de CCA bevoegdheden om te kunnen optreden tegen slecht functionerende rijinstructeurs.*

Indien in plateau 2 is bepaald dat IBKI de mogelijkheid krijgt tot het doen van een ambtshalve onderzoek en de kaders waarbinnen dit zal plaatsvinden zijn bepaald, kan aanpassing van wet- en regelgeving verder in gang worden gezet en kan het ambtshalve onderzoek naar de vakbekwaamheid door IBKI in werking worden gesteld.

### 3.8 Verkeerseducatie bestuurders in het bezit van een rijbewijs

*Maatregel 6b. Benader de bestuurders in bezit van een rijbewijs actiever in hun kennis van het verkeer.*

Invoeren van het in plateau 2 ontworpen plan voor permanente educatie van rijbewijsbezitters.

## Plateau 4: instellen van een zelfstandig bestuursorgaan

In de vorige plateaus is een groot deel van de maatregelen uit het advies ingevoerd. In het advies wordt voorgesteld de Curriculum Commissie Autorijonderwijs (CCA) te introduceren, een nieuw zelfstandig bestuursorgaan (zbo). Beoogd is om de CCA taken te laten uitvoeren die in vorige plateaus (al dan niet tijdelijk) belegd zijn bij het CBR en het IBKI. Het gaat daarbij onder meer op het doorontwikkelen en beheren van de leerplannen en exameneisen voor rijinstructeurs en leerlingen, het toezicht op het onderwijs en de bedrijfsvoering van rijscholen en het introduceren en onderhouden van een landelijke klachtenregeling. In deze fase wordt bepaald of een nieuw zbo toegevoegde waarde heeft. Wanneer besloten wordt tot oprichting van een nieuw zbo worden de processen hiertoe in dit plateau gestart. Ook de adviezen om te komen tot een landelijke klachtenregeling en toezicht op de bedrijfsvoering van rijscholen worden in dit plateau uitgevoerd.

### 4.1 Introductie van de CCA

*Maatregel 1: Organiseer een Curriculumcommissie Autorijonderwijs (CCA).*

In het advies wordt voorgesteld een nieuwe autoriteit te introduceren, de CCA. Het instellen van een nieuw zbo gaat niet zomaar. Artikel 2, eerste lid, van de Kaderwet zbo's geeft aan dat een zbo uitsluitend kan worden ingesteld indien:

- a. er behoefte is aan onafhankelijke oordeelsvorming op grond van specifieke deskundigheid;
- b. er sprake is van strikt regelgebonden uitvoering in een groot aantal individuele gevallen;
- c. participatie van maatschappelijke organisaties in verband met de aard van de betrokken bestuurstaak bijzonder aangewezen moet worden geacht.

Ingevolge het verzelfstandigingsbeleid zijn deze drie instellingscriteria noodzakelijke, maar niet-voldoende voorwaarden voor een zbo-status. Er is dus altijd een aanvullende motivering nodig, bijvoorbeeld dat internationale regelgeving vereist dat onafhankelijkheid vorm krijgt door zelfstandigheid, of dat de zbo-status noodzakelijk is om interbestuurlijke samenwerking mogelijk te maken. Daarbij is tevens vast uitgangspunt dat regelgebonden uitvoering en participatie van maatschappelijke organisaties geen reden meer zijn voor het instellen van een nieuw zbo.

Vastgelegd is dat een zbo bij of in bijzondere gevallen krachtens de wet wordt ingesteld. Dit vanwege de beperkte ministeriële verantwoordelijkheid voor een zbo. Naast de formele instelling van een zbo zijn er ook praktische zaken die geregeld moeten worden, zoals het benoemen van een bestuurder, huisvesting, aansluiting op de Rijksbrede infrastructuur etc..

Gezien de stappen die gezet moeten worden om tot de oprichting van de CCA te komen dient duidelijk te zijn wat de toegevoegde waarde is van de CCA en of een zbo daarvoor de juiste organisatievorm is.

*Stappen:*

- IenW: bepalen van de noodzaak en de toegevoegde waarde van het oprichten van de CCA.
- IenW: onderzoeken wat de meest gewenste organisatievorm is voor het oprichten van de CCA.
- IenW: Indien gekozen wordt voor een zbo; voldoen aan de instellingscriteria en voldoende aanvullende motivering.
- IenW: nadere (praktische) uitwerking instelling CCA.

Een en ander vindt ook plaats in afstemming met het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, als stelselverantwoordelijk ministerie voor de zbo's en de Kaderwet zbo's.

### 4.2 Instellen rijscholenregister

*Maatregel 13: Voer een verplicht rijscholenregister in.*

Informatie over rijscholen is op dit moment slechts in beperkte mate beschikbaar via de verplichte inschrijving van rijscholen bij het CBR. Op de website van het CBR is via de 'Rijkschoolzoeker' informatie beschikbaar van de rijscholen die ingeschreven staan bij het CBR. Het gaat dan om de contactgegevens en vaak ook de website. Daarnaast staan hier ook het aantal afgenomen

examens en de gemiddelde slagingspercentages van de rijsscholen. De slagingspercentages worden elk kwartaal ververst.

De 'Rijsschoolzoeker' zegt niks over de kwaliteit van de rijopleiding of dat wordt voldaan aan de minimale opleidingseisen en de mate waarin wordt voldaan aan de bedrijfsvoeringseisen. De verwachting is dat met het instellen van een drempelwaarde voor slagingspercentages, het verstevigen van de bestaande inschrijfovereenkomst, het verplicht stellen van het leerplan rijbewijs B en het verplicht gebruiken van een leerlingvolgsysteem en een leerportfolio de grootste problemen in de rijsschoolbranche zijn te ondervangen. In hoeverre de introductie van een rijsscholenregister op dat moment nog een toegevoegde waarde heeft is op dit moment niet in te schatten.

#### *Stappen:*

- IenW, samen met CBR/IBKI en rijsschoolbranche, bepaalt of bedrijfsvoeringseisen wenselijk zijn in aanvulling op reeds gestelde verplichtingen (drempelwaarde slagingspercentage, versteviging inschrijfovereenkomst of vademecum, verplicht gebruik leerplan rijbewijs B en verplicht gebruik leerlingvolgsysteem).
- Onderzoek met welke criteria de 'Rijsschoolzoeker' moet worden uitgebreid om te worden doorontwikkeld tot een volwaardig rijsscholenregister.
- Onderzoek op welke wijze toezicht gehouden kan worden op de voorwaarden voor inschrijving in het rijsscholenregister.
- Onderzoek welke sanctiemogelijkheden er zijn indien niet (meer) wordt voldaan aan de criteria voor inschrijving in het rijsscholenregister.

### 4.3 Eisen stellen aan de bedrijfsvoering van de rijsschool

#### *Maatregel 11: Stel eisen aan de bedrijfsvoering van de rijsscholen.*

Momenteel worden geen eisen gesteld aan rijsscholen met betrekking tot leskwaliteit. Het CBR hanteert enkele formele vereisten waaraan een rijsscholen moet voldoen om een inschrijfovereenkomst met het CBR te kunnen afsluiten. Tegen rijsscholen die slechte kwaliteit leveren, kan niet worden opgetreden. Vandaar dat deze maatregel 11 ook onderdeel is van het advies.

Naast eisen aan de bedrijfsvoering zullen ook eisen gesteld worden aan het leerplan en het verplicht gebruiken van een leerlingvolgsysteem. Daarnaast wordt door het CBR een plan opgesteld voor de introductie van een drempelwaarde van de slagingspercentages. Parallel aan de drempelwaarde slagingspercentages wordt aan het CBR verzocht om te onderzoeken op welke wijze de bestaande inschrijfovereenkomst of vademecum kan worden verstevigd. De verwachting is dat met het nemen van deze stappen de grootste problemen in de rijsschoolbranche zijn ondervangen. In hoeverre de introductie van aanvullende bedrijfsvoeringseisen op dat moment nog een toegevoegde waarde heeft is op dit moment niet in te schatten.

Het stellen van bedrijfsvoeringseisen zegt iets over de rijsschool als onderneming en niets over de kwaliteit van de rijopleiding of rijinstructeur. De introductie van bedrijfsvoeringseisen en het toezicht hierop zal dan ook door een onafhankelijke organisatie moeten plaatsvinden. Het is logisch om deze stap pas te zetten, wanneer er sprake is van een CCA.

Idealiter worden de eisen aan de voorkant aan de rijsschool gesteld. Het CBR en de consument sluiten een overeenkomst met een rijsschool en niet met de rijinstructeur. Een vergelijk kan worden getrokken met het goederenexamen. Alvorens zich te kunnen vestigen als vervoersonderneming moet het goederenexamen met goed gevolg zijn afgelegd. Een soortgelijk examen kan ook van toepassing zijn op rijsscholen.

Een andere denkrichting die in de werksessie van 29 oktober is besproken en die veel weerklank kreeg is de wijze waarop het toezicht door de RDW op de zogenoemde erkenninghouders is geregeld. Het gaat daarbij om een vergunningstelsel voor private organisaties die een maatschappelijke taak uitvoeren. Aan het uitvoeren van deze maatschappelijke taak worden ook maatschappelijke minimeisen gesteld. Net als bij het erkenningstelsel kun je hier

risicogericht toezicht op laten houden.<sup>5</sup> Het erkenningstelsel wordt ook toegepast bij het uitvoeren van het advies om een keuring op dubbele bediening van lesauto's in te voeren.

*Stappen:*

- IenW, samen met het CBR/IBKI en rijnschoolbranche bepalen of bedrijfsvoeringseisen wenselijk zijn in aanvulling op reeds gestelde verplichtingen (drempelwaarde slagingspercentage, versteviging inschrijfovereenkomst of vademecum, verplicht gebruik leerplan rijbewijs B en verplicht gebruik leerlingvolgsysteem).
- Stel (onafhankelijk) de criteria op waaraan de bedrijfsvoering aan moet voldoen.
- Stel de bedrijfsvoeringseisen randvoorwaardelijk voor inschrijving in het rijnschoolregister.
- Toezicht en sanctionering is gekoppeld aan het toezicht op rijnschoolregister.

#### 4.4 Sectoromvattende klachtenregeling

*Maatregel 15: Organiseer een landelijke sectoromvattende klachtenregeling bij de CCA.*

Er ontbreekt een goede klachtenregeling die voor alle rijnscholen geldt. Het CBR en IBKI hebben klachtenprocedures, waarbij gebruik wordt gemaakt van onafhankelijke beoordelingscommissies. Daarnaast is escalatie naar de Nationale Ombudsman ook mogelijk.

Naast de bestaande klachtenprocedures kan samen met de introductie van het rijnschoolregister een klachtenregeling worden ingesteld voor rijnscholen die wordt beheerd door de CCA. De klachtenregeling is aanvullend op de bestaande klachtenprocedures bij het CBR en IBKI. Randvoorwaardelijk voor het instellen van de klachtenregeling is de oprichting van de CCA.

#### 4.5 Leerplan rijinstructeurs: toezicht door de CCA

*Maatregel 16: Introduceer een leerplan voor instructeursopleidingen, inclusief stage- en bijscholingsvereisten.*

*Maatregel 17: Stel eisen aan de docenten van de instructeursopleidingen.*

Het ultieme eindperspectief van het advies ten aanzien van docenten van de instructeursopleidingen is dat dit een erkende opleiding wordt. Dat er een mbo- of hbo opleiding tot docent voor rijinstructeurs komt. De minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap heeft reeds aangegeven dat dit nu geen realistische ambitie is. Een meer realistisch doel is dat het worden van docent voor rijinstructeurs onderdeel wordt van een bestaande opleiding, waar de leerling gerichte vakken volgt waarmee je uiteindelijk ook rijinstructeurdocent kunt worden.

---

<sup>5</sup> Bij het erkenningstelsel is voorzien dat wordt gewerkt met een basiserkenning en specifieke erkenningen. Daarvoor is wetgeving in voorbereiding. In het geval van de rijnschoolbranche kunnen specifieke erkenningen zijn bijvoorbeeld het rijonderricht verzorgen voor Rijbewijs A, AM, B, etc.